

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petra Šuránka v právní věci žalobce: **P. S.**, zast. Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur, advokátem, se sídlem Karolinská 654/2, Praha 8, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 1. 2017, č. j. 2 A 89/2016 - 17,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 1. 2017, č. j. 2 A 89/2016 - 17, zamítl žalobu proti rozhodnutí ze dne 18. 10. 2016, č. j. CPR-8413-5/ČJ-2016-930310-V234, kterým žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 24. 2. 2016, č. j. KRPA-510663-33/ČJ-2015-000022, o správním vyhoštění žalobce podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 2. 1. 2017, č. j. 2 A 89/2016 - 17, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost a navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel uvedl, že v důsledku výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění by se musel vrátit na Ukrajinu, kde již více než 17 let nepobývá a nemá žádné vazby ani zázemí. Veškeré vazby má naopak v České republice, kde je plně integrovaný, a v důsledku výkonu napadeného rozhodnutí by tak došlo k zásahu do jeho rodinného a soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Přiznáním odkladného účinku podle stěžovatele nemůže vzniknout újma třetím osobám a nemůže dojít k narušení veřejného pořádku. Stěžovatel uvedl, že plně spolupracuje s orgány policie, pravidelně si nechává prodlužovat výjezdní příkaz a zdržuje se na hlášeném místě pobytu.

Žalovaná konstatovala, že stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nepodložil žádnými relevantními důvody, a proto navrhla, aby mu Nejvyšší správní soud nevyhověl.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom přiměřeně použije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud připomíná, že odkladný účinek má charakter mimořádného institutu vyhrazeného pro ojedinělé případy. Je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního rozhodnutí. Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, přitom má povinnost tvrzení a povinnost důkazní, a je tedy na něm, aby konkretizoval a doložil (osvědčil), jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v nyní projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Uložené správní vyhoštění a povinnost cizince vycestovat z České republiky představují zásah do práva na respektování rodinného, respektive soukromého života ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy musí vyplývat ze spravedlivého rozhodovacího procesu poskytujícího dostatečný respekt zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, č. 28945/95, odst. 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci *Buckley proti Spojenému království*, č. 20348/92, odst. 76). Osobám, do jejichž práv je zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

Je-li tedy přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli z jeho výkonu zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K těmto závěrům Nejvyšší správní soud dospěl opakovaně, např. v usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100 (dostupné na: www.nssoud.cz), kde uvádí, že „*Nejvyšší správní soud má za to, že může být pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území ČR do skončení řízení o jeho kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení, jak požaduje soudní řád správní, zastoupen advokátem, nelze přehlédnout, že k právu na spravedlivý proces náleží i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd.*“ V této věci bylo sice přezkoumáváno rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu, tím spíše ale uvedené závěry dopadají na následky rozhodnutí o správním vyhoštění. K otázce přiznání odkladného účinku ve vztahu ke kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, uvedl, že zákonodárce nepřiznal ex lege odkladný účinek kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu ve věcech správního vyhoštění (na rozdíl například od věcí mezinárodní ochrany), nicméně „*[...] i zde je to nezbytné pro ochranu práv žalobce, a to nejen pro možnost účasti žalobce na samotném řízení*

pokračování

o kasační stížnosti, ale zejména v případě, že by věc byla zrušena a vrácena krajskému soudu, případně žalované nebo správnímu orgánu prvostupňovému. Kasační soud při rozhodování o žádosti o odkladném účinku nemůže předjímat, že k takové situaci na základě věcného přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu nemůže dojít, a musí proto žalobci zajistit možnost plnobodnotné účasti na případném dalším řízení.“

Tyto skutečnosti musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při vyvažování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do stěžovatelových procesních práv podle čl. 8 Úmluvy by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný. Naproti tomu nelze bez dalšího dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto vyvažování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). S ohledem na důvody správního vyhoštění leží v daném případě proti podstatné újmě hrozící stěžovateli riziko narušení veřejného zájmu, které je s ohledem na okolnosti nyní posuzované věci nízké nebo maximálně mírné intenzity. Nepřiznání odkladného účinku by proto nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že stěžovatelem namítaný nežádoucí stav, který v daném případě reálně hrozí, představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalované či jiným osobám. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se odkladný účinek kasační stížnosti přiznává. Současně však Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu